

ویرا سیستم
VIRA SYSTEM

آشنایی با سطوح کدینگ حسابداری ویرا
و طبقه بندی تفصیلی ها و نحوه ارتباط

مقدمه

یکی از مهمترین الزامات تهیه و ارائه اطلاعات مالی با کیفیت مطلوب، طراحی و تدوین و تعریف ساختار حساب در سیستم حسابداری مالی و رعایت آن در عمل است. چنین ساختاری باید ضمن تابعیت از مبانی عمومی دانش حسابداری، نیازها و الزامات محیطی، نظیر: نوع، گستره و دامنه فعالیت بخش های مختلف مالی، قوانین موضوعه و مناسبات حقوقی و در نهایت با اساسنامه شرکت عطف داشته و با استانداردهای حسابداری نیز هماهنگ باشد.

امروزه تهیه و ارائه اطلاعات مالی مربوط، قابل اعتماد و قابل مقایسه توسط مدیران بعنوان یکی از اهداف عمده بوده و جهت دستیابی به این هدف می بایست یک ساختار حساب منسجم و مدون را طرح و اجرا نمود. اطلاعات مالی تولید شده با چنین ویژگی هایی می تواند ضمن تقویت و تسریع جریان عمومی تهیه و عرضه اطلاعات مالی در شرکت، تصمیم گیری آگاهانه تر مدیران و تأمین کنندگان منابع مالی و سرمایه در شرکت را در سوق دادن منابع مالی به فعالیت های ثمر بخش تسهیل نموده و زمینه حفظ بهتر حقوق و منافع تأمین کنندگان مالی و دیگر اشخاص ذیحق، ذینفع و ذیعلاقه در شرکت تحقق بخشد. هدف از تدوین بخش ساختار فهرست حساب ها تبیین مبانی لازم جهت تشخیص، طبقه بندی و ثبت فعالیت های مالی به منظور اعمال کنترل های مالی از یک سو و ایجاد مبانی مورد نیاز جهت تهیه و ارائه اطلاعات مالی از سوی دیگر است. فهرست ساختار حساب نرم افزار حسابداری ویرا سیستم با توجه به نیاز و لزوم ایجاد یک سیستم اطلاعاتی دقیق و منظم که توانایی پاسخگویی به نیازهای گوناگون اطلاعاتی، اعم از درون سازمانی و برون سازمانی در خصوص وضعیت مالی شرکت را داشته باشد، طرح ریزی و تدوین گردیده است.

در این ساختار، هشت سطح شامل: " طبقه حساب " " گروه حساب "، " حساب کل "، " حساب معین " و " چهار لایه شناور حساب های تفصیلی " پیش بینی شده است که برای کدینگ حساب ها حداکثر می توان تا ۱۸ رقم برای مجموع طبقه حساب تا معین طول کد در سیستم ویرا تعریف نمود و در مورد کدینگ تفصیلی های شناور نیز محدودیت طول کد وجود ندارد.

طبقه حساب ها

بالاترین سطح کدینگ در حسابداری طبقه می باشد که در ترازنامه شامل دارایی ها، بدهی ها و حقوق صاحبان سهام و در صورت سود و زیان شامل فروش و درآمدها، هزینه ها، بهای تمام شده و سایر طبقه بندی ها می باشد که کاربرد آن در زیر سیستم تهیه صورت های مالی ویرا سیستم می باشد، بدین منظور در سیستم حسابداری ویرا بطور پیش فرض در سیستم وجود دارد ولی در صورت نیاز قابل تغییر می باشد.

گروه حساب ها

پر کاربردترین کدینگ از سطوح حساب ها جهت مرور و تجزیه و تحلیل صورت های مالی در سیستم حسابداری مالی شرکت ، گروه حساب ها می باشد. در طرح ریزی این سطح ، ۹ گروه عمده با توجه به نوع فعالیت و عملیات آن در سیستم پیش بینی گردیده و در فهرست حساب ها قرار گرفته است .

حساب های کل

به منظور ایجاد مفهوم مشترک و جلوگیری از تفاسیر و برداشت های متفاوت و گوناگون از حساب ها و اعمال رویه یکپارچه در سیستم و همچنین ثبت دقیق رویدادها و معاملات مربوط به عملیات و به منظور کاهش اشتباهات در محیط اجرایی سیستم حسابداری مالی شرکت و همچنین افزایش ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری مالی، سرفصل حساب های کل طرح ریزی و بر اساس گروه های نه گانه طبقه بندی گردیده اند. این طبقه در برگیرنده حسابهای نهایی سیستم حسابداری مالی بوده و مبنای تهیه صورت های مالی نهایی بر اساس حساب های مزبور می باشد . حسابهای مذکور در دفاتر قانونی سیستم حسابداری مالی شرکت تنظیم و ثبت خواهند شد. در این ساختار حسابهای کل دو رقمی پیشنهاد می گردد و امکان تعریف ۹۹ حساب کل و یا بیشتر برای هر گروه حساب وجود دارد .

جهت سهولت در طبقه بندی، این سطح از حساب بصورت یک لایه وابسته با گروه حساب با توجه به کد گروه ، شماره گذاری می گردند. به عبارت دیگر کد حسابهای کل دارای ۳ رقم می باشد که یک رقم آن از سمت چپ از کد طبقه و یک رقم از کد گروه اقتباس شده و دو رقم بعدی بصورت سریال به آن اضافه می گردد.

حساب های معین

در ساختار حساب شرکت مجموعه حساب هایی که تشکیل دهنده هر یک از حساب های کل بوده و نشان دهنده جزئیات حساب های کل می باشند در حساب های معین طبقه بندی می شوند . تمامی حسابهای کل دارای یک یا چند حساب معین (حداکثر ۹۹ حساب معین یا بیشتر بسته به نیاز شرکت) می باشند . از این نظر انطباق گردش عملیات حسابداری در طبقات کل و معین امکان پذیر است و ثبت کلیه حساب ها تا این سطح در سیستم حسابداری مالی الزامی می باشد.

حساب های شناور

به منظور ایجاد یک ساختار حساب یونیک (مستقل) که امکان تهیه و ارائه انواع گزارش های مالی را بصورت خطی و پلکانی برای کاربران سیستم فراهم آورد در ساختار سیستم حسابداری مالی شرکت چهار لایه تفصیلی شناور در سطوح چهار گانه پیش بینی گردیده که هر یک از این سطوح بطور مستقل با یک یا چند حساب معین می توانند حسب مورد مرتبط شوند. دیگر ویژگی حساب های شناور ویرا ارتباط خطی با یکدیگر می باشد ، بدین معنا که پیش نیاز ارتباط تفصیلی شناور ۲ با معین تفصیلی یک می باشد و در صورت عدم ارتباط معین با سطح یک تفصیلی امکان ارتباط دیگر سطوح و جود ندارد و این بدان معنا می باشد که در گزارشگیری جلوی شکستگی و گزارشات ناهمگون گرفته شود .

اصول کلی تنظیم حساب ها

مبنای اصلی طرح و تنظیم حساب ها ، فعالیت های عملیاتی و مالی سیستم حسابداری مالی شرکت بوده و به منظور انعکاس و طبقه بندی صحیح و مناسب طیف وسیع رویدادهای مختلف انجام شده در سیستم حسابداری مالی شرکت ساختاری با اصول و مفروضات ذیل طراحی گردید. سهولت دستیابی به اطلاعات ، سهولت استفاده ، جامعیت حساب ها و همچنین قابلیت لازم جهت دربرگیری نقطه نظرهای جدید در تنظیم این بخش مورد توجه قرار گرفته است :

قبل از برقراری ارتباط کدهای معین با سطوح تفصیلی ۴ گانه ، بهتر است تفصیلی های مورد استفاده در شرکت متناسب با نیاز و نوع فعالیت در جدول مربوطه تعریف شود ، البته ذکر این نکته ضروری می باشد که به دلیل ارتباط گروه های تفصیلی به عنوان یک سرگروه به معین های مورد نظرحتی قبل از تعریف تفصیلی ها ، می توان حین انجام عملیات در سیستم حسابداری و دیگر سیستم های ویرا تفصیلی های جدید را در جداول مربوط به خود تعریف کرد ، و به راحتی سند حسابداری صادر نمود ، به دلیل ارتباط گروه های تفصیلی با معین ها از قبل ، شما تنها باید ریزتفصیلی مربوطه را تعریف نمایید .

گروه های تفصیلی پیش فرض در نرم افزار ویرا سیستم به شرح زیر می باشد که هر کدام مستقل از دیگر بطور اختصاصی طراحی و اطلاعات مربوط به خود را میتواند ذخیره نماید :

کد گروه	عنوان گروه تفصیلی	کد گروه	عنوان گروه تفصیلی	کد گروه	عنوان گروه تفصیلی
۰۱	اشخاص حقیقی و حقوقی	۰۷	مراکز پروژه	۱۳	تولید
۰۲	حساب های بانکی	۰۸	تسهیلات بانکی	۱۴	ریز کالا
۰۳	قرارداد های خرید خدمات	۰۹	اعتبارات اسنادی	۱۵	گروه کالا
۰۴	قرارداد های فروش خدمات	۱۰	ضمانت نامه ها	۱۶	سایر
۰۵	خدمات	۱۱	سفارشات	۱۷	انبار
۰۶	مراکز هزینه	۱۲	اموال		

۱- پر کاربردی ترین گروه تفصیلی که در تمامی شرکت ها با هر نوع فعالیتی مورد استفاده قرار می گیرد گروه تفصیلی **«شخص»** می باشد که به حقیقی و حقوقی تقسیم بندی می شود و با معین های مختلفی میتواند مرتبط گردد ، تجربه راه اندازی و استقرار کدینگ نشان داده که کارشناسان مالی از این گروه در سطح یک تفصیلی استفاده می نمایند و در صورتی که معینی نیاز به ارتباط با سطوح ۲ یا ۳ را داشته باشد، گروه های تفصیلی دیگر را به عنوان سطوح ۲ یا ۳ تفصیلی مرتبط می نمایند . امکان ویژه ای که در سیستم ویرا جهت کنترل های داخلی و ارتباط کاربران شرکت با تفصیلی های مرتبط با فعالیت در نظر گرفته شده سلکتور های موجود در فرم تفصیلی ها می باشد ، بدین معنی که در صورت پر نمودن سلکتور مربوط به مشتری تفصیلی مربوطه در سیستم فروش و مشتریان ویرا قابل مشاهده و انتخاب میباشد ، و یا در هنگام تفصیلی اگر سلکتور تامین کننده انتخاب شود ، تفصیلی مربوطه در سیستم مدیریت انبار قابل مشاهده و انتخاب خواهد بود . به شکل زیر توجه فرمایید :

The screenshot shows a web-based form titled 'اشخاص حقیقی و حقوقی'. At the top, there are fields for 'کد تفصیلی' (11025), 'تاریخ درج' (1395/11/17), and 'فعال/غیرفعال' (checked). Below these are several checkboxes for roles like 'مشتری', 'تامین کننده', 'برسنل', 'سهامدار', 'بازاریاب / نمایندگی فروش', and 'سایر'. The main section is divided into two columns. The left column is for 'شخص حقوقی' (Legal Person) with fields for 'نام' (Name), 'نام خانوادگی' (Surname), 'مدیر عامل' (Managing Director), 'نام' (Name), 'تلفن' (Phone), and 'آدرس' (Address). The right column is for 'شخص حقیقی' (Physical Person) with fields for 'نام' (Name), 'نام خانوادگی' (Surname), 'نوع ثبت' (Registration Type), 'کد اقتصادی' (Economic Code), 'شناسه ملی' (National ID), 'شماره ثبت' (Registration Number), and 'تلفن تماس' (Contact Phone). The form is filled with data for a person named 'مهندسین مشاور سگنا آوران تهران'.

۲- طبقه بندی هزینه بر اساس کارکرد آنها در سطح حساب های کل شنا سایی می شوند و عامل هزینه ها بر حسب ماهیت در سطح حساب های معین طبقه بندی و منظور می گردد.

۳- به منظور دستیابی به تسهیم و سرشکن نمودن عوامل هزینه به فعالیت های اصلی و فرعی در شرکت گروه تفصیلی تحت عنوان **«مراکز هزینه»** در گروه تفصیلی ها پیش بینی شده است.

۴- به منظور تخصیص اقلام هزینه به موضوع هزینه و همچنین سهولت هزینه یابی پروژه های شرکت گروه تفصیلی تحت عنوان **«مراکز پروژه»** در گروه تفصیلی ها پیش بینی شده است.

۵- به منظور حساب دهی موثر در خصوص حسابداری فعالیت های بازرگانی ، خدماتی و آن هم از نوع عملیات تحت کنترل مشترک شرکت با شرکت ها و موسساتی که با آنها مشارکت خاص دارد در سطح حساب های معین ماهیت

مبادلات وابسته به هر حساب ناشی از مشارکت خاص تعریف شده و گروه های تفصیلی تحت عنوان سفارشات / ضمانتنامه ها / اموال تعریف گردیده است.

۶- به منظور حساب دهی موثر در خصوص حسابداری انواع فعالیت های ساخت و همچنین پیش بینی لازم در خصوص حسابداری پیمانکاری در سطح حساب های کل و معین نوع کارکرد و ماهیت مبادلات وابسته به هر حساب ناشی از فعالیت پیمانکاری و همچنین فعالیت ساخت امانی پروژه ها تعریف شده و در سطوح چهار گانه تفصیلی های مرتبط با آنها تعریف گردیده است. با توجه به انعطاف پذیری ساختار طراحی شده در یک زمان امکان حسابداری برای کلیه فعالیت های ساخت و پیمانکاری وجود خواهد داشت.

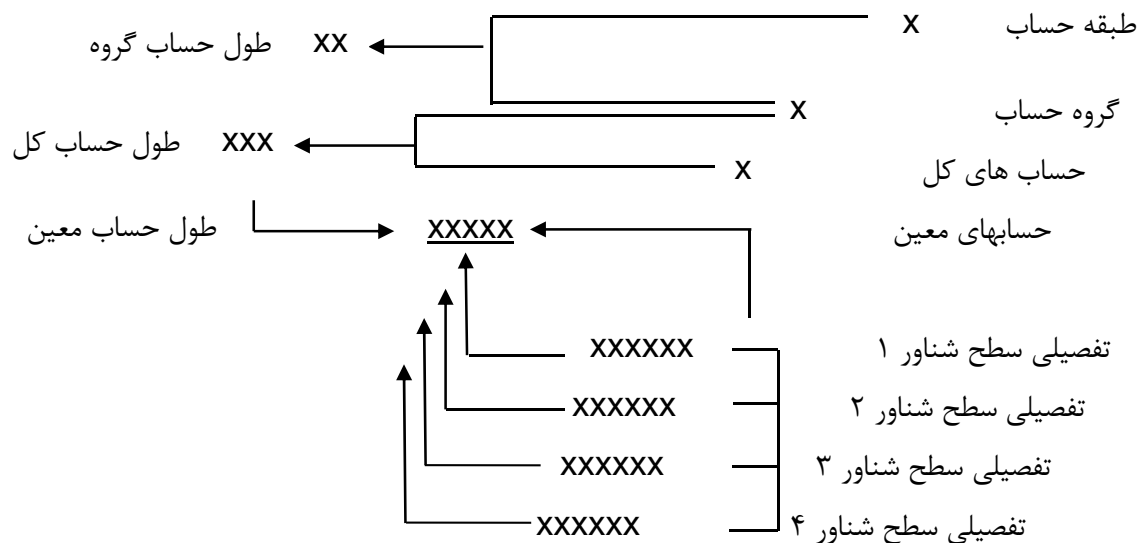
۷- در طراحی ساختار حساب سیستم حسابداری مالی شرکت امکان ارتباط با زیر سیستم های انبار ، فروش، اموال، حقوق و دستمزد، خزانه داری و سیستم صورت های مالی وجود داشته و با استفاده از این امکانات ، می توان انواع گزارش های مورد نیاز را به روش مرور از بالا به پایین و معکوس تهیه کرد.

۸- در طرح و تنظیم حساب های شرکت سعی گردیده حتی الامکان عناصر صورت های مالی در سطح کل و اجرای صورت های (یادداشت های همراه) در سطح معین طبقه بندی گردند. ضمن اینکه جهت دسترسی آسان به جداول مکمل صورت های مالی از سطوح حسابهای شناور تفصیلی می توان استفاده نمود.

کدینگ ساختار حساب

ساختار حساب سیستم حسابداری شرکت از طبقه شروع و پس از ترکیب با کد های حساب گروه به یک یا چند حساب کل وابسته می گردد . هر یک از حسابهای کل نیز در صورت نیاز به یک یا چند حساب معین وابسته می گردد و هر یک از معین های از سطوح تفصیلی یک الی چهار بصورت انفرادی و یا بصورت ترکیبی ارتباط می یابند.

شمای کلی کدینگ حساب ها بشرح زیر می باشد:

سطوح تفصیلی های شناور

هر یک از سطوح تفصیلی چهار گانه شناور می تواند شامل یک گروه تفصیلی و یا بیشتر بسته به نیاز و با توجه به حجم، دامنه و گستره فعالیت شرکت، باشد این امکان ضمن سهولت در ورود اطلاعات در سیستم، تهیه انواع گزارش های مالی و مدیریتی را به شکل ارتباط مفهومی از سطوح بالا به پایین و بالعکس امکان پذیر می سازد برای کاربران فراهم می آورد.

همچنین نظر به گستردگی اطلاعات در عملیاتی چون پروژه ها، اطلاعات مربوطه به هر یک از آنها در تفصیلی ها به صورت خطی و ارتباط سطوح تفصیلی با یکدیگر و همچنین برقرار شود که با وجود این ابزار می توان در زمان ثبت، اطلاعات و با بهره گیری از این اطلاعات، گزارشات مدیریتی قدرتمندتری را در اختیار داشت.

The screenshot displays the 'Virasystem' software interface, specifically the 'Account Hierarchy' (رابطه همین با تفصیلی) window. The main window shows a list of accounts with columns for 'Account Code' (کد حساب), 'Account Name' (عنوان حساب کل), 'Account Type' (نوع حساب), 'Account Category' (ماهیت حساب), and 'Account Description' (موضوع). The accounts are organized into a tree structure, with '111' (Bank) and '112' (Trade Receivables) being prominent. Below the main window, there are two smaller windows: 'Account Hierarchy' (رابطه همین با تفصیلی) and 'Account Group' (گروه های تفصیلی). The 'Account Group' window shows a list of account groups with columns for 'Group Code' (کد گروه), 'Group Name' (نام گروه), and 'Group Description' (موضوع گروه). The 'Account Hierarchy' window shows a list of account details with columns for 'Detail Code' (کد تفصیلی), 'Detail Name' (عنوان تفصیلی), 'Detail Type' (نوع تفصیلی), and 'Detail Description' (موضوع تفصیلی). The interface is in Persian and includes various navigation and search tools.